

שמות י"ב:כ"ה-כ"ז

(כה) וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֶּן ה' לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת: (כו) וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מַה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם: (כז) וְאָמַרְתֶּם זָבַח־פֶּסַח הוּא לָהּ אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינֹו הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

Exodus 12:25-27

(25) And when you enter the land that the LORD will give you, as He has promised, you shall observe this rite. (26) And when your children ask you, 'What do you mean by this rite?' (27) you shall say, 'It is the passover sacrifice to the LORD, because He passed over the houses of the Israelites in Egypt when He smote the Egyptians, but saved our houses.'" The people then bowed low in homage.

שמות י"ג:ב'-ח'

(ב) קִדְשֵׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבֵנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:...(ח) וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

Exodus 13:2-8

(2) "Consecrate to Me every first-born; man and beast, the first issue of every womb among the Israelites is Mine." (8) And you shall explain to your son on that day, 'It is because of what the LORD did for me when I went free from Egypt.'

שמות י"ג:א'-ט"ז

(יא) וְהָיָה כִּי־יִבְאֶךָ ה' אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ וְלֹאֲבֹתֶיךָ וּנְתַנָּה לָךְ: (יב) וְהִעֲבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶר־רֶחֶם לָהּ וְכָל־פֶּטֶר וּשְׁגֵר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָךְ הַזִּכְרִים לָהּ: (יג) וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בָשָׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפָתוֹ וְכָל־בְּכוֹר אָדָם בְּבִנְיָךְ תִּפְדֶּה: (יד) וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחִזְק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: (טו) וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פְרַעֲהוֹ לְשַׁלַּחנֹו וַיַּהַרְג ה' כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבַח לָהּ כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזִּכְרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אֶפְרָה: (טז) וְהָיָה לְאוֹת עַל־יַדְכָּה וּלְטוֹטַפַּת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחִזְק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם: (טז)

Exodus 13:11-16

(11) "And when the LORD has brought you into the land of the Canaanites, as He

swore to you and to your fathers, and has given it to you, (12) you shall set apart for the LORD every first issue of the womb: every male firstling that your cattle drop shall be the LORD's. (13) But every firstling ass you shall redeem with a sheep; if you do not redeem it, you must break its neck. And you must redeem every first-born male among your children. (14) And when, in time to come, your son asks you, saying, 'What does this mean?' you shall say to him, 'It was with a mighty hand that the LORD brought us out from Egypt, the house of bondage. (15) When Pharaoh stubbornly refused to let us go, the LORD slew every first-born in the land of Egypt, the first-born of both man and beast. Therefore I sacrifice to the LORD every first male issue of the womb, but redeem every first-born among my sons.' (16) "And so it shall be as a sign upon your hand and as a symbol on your forehead that with a mighty hand the LORD freed us from Egypt."

דברים ו': כ'-כ"ב

(כ) כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדוֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵינוּ אֲתָכֶם: (כא) וְאָמַרְתָּ לְבְנֶךָ עֲבָדִים הָייִנוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה: (כב) וַיִּתֶּן ה' אוֹתוֹת וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים אֶל בְּמִצְרַיִם בְּפָרְעָה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ:

Deuteronomy 6:20-22

(20) When, in time to come, your children ask you, "What mean the decrees, laws, and rules that the LORD our God has enjoined upon you?" (21) you shall say to your children, "We were slaves to Pharaoh in Egypt and the LORD freed us from Egypt with a mighty hand. (22) The LORD wrought before our eyes marvelous and destructive signs and portents in Egypt, against Pharaoh and all his household;

הגדה של פסח, מגיד, כנגד ארבעה בנים

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחוקים והמשפטים אשר צוה ה' אלקינו אֲתָכֶם. ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח: אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן:

רשע מה הוא אומר? מה העבודה הזאת לכם. לכם – ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמור לו: "בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים". לי ולא לו. אלו היה שם, לא היה נגאל:

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו "בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים".

ושאינו יודע לשאול – את פתח לו, שנאמר, והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים.

הגדה של פסח, מגיד, עבדים היינו

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו ה' אלקינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח.

הגדה של פסח, מגיד, פסח מצה ומרור א'-ב'

רבו גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן: פסח, מצה, ומרור.
פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים, על שום מה? על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים, שנאמר: **ואמרתם זבח פסח הוא לה'**, אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו.

Pesach Haggadah, Magid, Rabban Gamliel's Three Things 1-2

Rabban Gamliel was accustomed to say, Anyone who has not said these three things on Pesach has not fulfilled his obligation, and these are them: the Pesach sacrifice, matsa and *marror*.

The Pesach [passover] sacrifice that our ancestors were accustomed to eating when the Temple existed, for the sake of what [was it]? For the sake [to commemorate] that the Holy One, blessed be He, passed over the homes of our ancestors in Egypt, as it is stated (Exodus 12:27); "And you shall say: 'It is the passover sacrifice to the Lord, for that He passed over the homes of the Children of Israel in Egypt, when He smote the Egyptians, and our homes he saved.' And the people bowed the head and bowed."

תני רבי חיה: כנגד ארבעה בנים דברה תורה:
בן חכם, בן רשע, בן טפש, בן שאינו יודע לשאל.

בן חכם מהו אומר?

(דברים ו, כ) "מה העדת והחקים והמשפטים אשר צוה יי אלהינו" אותנו?
אף אתה אמר לו: (שמות יג, ד) "בחזק יד הוציאנו יי ממצרים מבית עבדים"

בן רשע מהו אומר?

(שמות יב, כו) "מה העבדה הזאת לכם?" מה הטרח הזה שאתם מטריחין עלינו בכל שנה ושנה? מכיון שהוציא את עצמו מן הכלל, אף אתה אמר לו: (שמות יג, ח) "בעבור זה עשה יי לי", לי עשה, לאותו האיש לא עשה. אלו היה אותו האיש במצרים, לא היה ראוי להגאל משם לעולם.

טפש מה אומר?

(שמות יג, יד) "מה זאת?" אף את למדו הלכות הפסח, שאין מפטירין אחר הפסח אפיקומון: שלא יהא עומד מחבורה זו ונכנס לחבורה אחרת.

בן שאינו יודע לשאל, את פתח לו תחלה.
אמר רבי יוסה: מתניתה אמרה כן: "אם אין דעת בבן, אביו מלמדו

Source Sheet created on Sefaria by Jay Kelman